Nr. 9
1998

Örträsk Allehanda

-organ för Örträsk intresseförening

Redaktion:

Tore Svensson
Mary Örestig
Barbro Gustafsson
Hans Gustafsson
Elisabet H Lycksell

Chef för löpande ärenden:

Ingevald Örestig

VÅRT MOTTO
Ge våra läsare inblick i vad som hänt och händer i bygden. Läs sidan 2, som ger en kortfattad överblick av innehållet.

TREVLIG SOMMAR!
önskas alla våra läsare

REDAKTIONEN HAR ORDET

Under försommaren 1996 byggdes på kvarteret Köpmannen invid torget något som liknar en kommunal bekvämlighetsinrättning för att dölja ett källarvalv. Det saknas förstås dörr.

Vi undrar om det inte varit bättre att ge vår eminente parkchef Lennart Nordlund ett par lass jord och han hade säkert ordnat en snygg blomsterklädd kulle. Men det är klart, risken finns ju att något ljushuvud en mörk natt kommit och rest en gravsten med texten "HÄR VILAR EN KOMMUNAL DRÖM" och det vore kanske inte så lyckat.

Nej, det är nog bättre att det kommunala dasset får stå kvar. För efter vinterns invecklade turer om försäljning av kv Köpmannen är det nog dags att definitivt stoppa försäljningsplanerna.

Bygg ut den redan påbörjade bekvämlighetsinrättningen, förse den med dörr och vinterbona den. Frågan är dock vem som vid invigningen skall klippa det blågula bandet? Omgivande park kan väl kallas Park För Nödställda.

Efter vintervilan presenterar redaktionen nu ÖA:s vårnummer.

I det här numret avslutar Hans Gustafsson sin berättelse, från sin ungdomstid. Avsnittet kallas Hyggesbränning.

En artikel handlar om skrock som Margot Ericson hittat i Västerbottens läns hembygdsförenings årsbok 1934.

Vi fortsätter slå i gamla tidningslägg och har hittat ett kåseri där Sigvard Karlsson berättar om gamla örträskpolitiker samt Georg Anderssons politiska debut.

Fru Skardlund är förstås på alerten, men kan på grund av tidsbrist ej kåsera i det här numret av tidningen. Däremot gör Örträskbygdens Intresseförening (ordföranden) och Fem Byar några reflektioner om Örträskbygden och blickar t.o.m. in i framtiden.

Cia. Årets mamma, kallar sin artikel Bästa alla Örträskbor. Undrar vad hon avslöjar?

Skoterklubben rapporterar om sin skoterträff (Nils Astergren).

Vår fotograf har lyckats få med en bild i det här numret av ÖA.

Artikel om industrihusets framtid och reflexioner om Örträskbygden kan vara intressant att läsa, det rör ju vår bygds överlevnad och framtid.

För poesin svarar Evy Persson med limerick och dikter.

Det finns naturligtvis en hel del annat smått och gott i tidningen.

Under vintern har propåer framförts om att ÖA bör komma ut med flera nummer under året. Redaktionen tycker det är trevligt att ÖA är uppskattad och läst. Vi kommer gärna ut med fler nummer per år, men för att så skall kunna ske, fordras ett mycket större engagemang från er läsare. Vi behöver manuskript, lokalt nyhetsmaterial, kåserier, framtidsvisioner, överhuvudtaget allt läsvärt.

En fråga har väckts om ÖA kan ta in fler annonser, eventuellt mot betalning. Redaktionen har talat om saken och kommit fram till att även i framtiden hålla en låg profil i det avseendet. Däremot prövar vi en annan utformning av textsidorna, för att göra tidningen mer lättläst.

Vi önskar slutligen våra läsare en skön sommar med lagom mycket regn och solsken.

REDAKTIONEN

En del av redaktionen i arbete med ÖA i Marys kök.

MEDLEMSAVGIFT

Med det här numret följer ett inbetalningskort för medlemsavgift till Örträskbygdens Intresseförening. Vi behöver uppslutning från tidningens läsare. Vi uppmanar dej, använd bifogat inbetalningskort eller betala in på de listor som finns utlagda i affärerna, så stöder du föreningen. Årsavgiften är 20 kr. Vi tar gärna emot mera!

SKOTERTRÄFF I ÖRTRÄSK

Det hela började en fredagskväll i december då skoterentusiaster möttes och drog upp riktlinjerna för säsongen. Gemensamt beslutades att vi skulle försöka locka fler turister till vår vackra by. Tanken var att visa upp våra fantastiska skoterleder, och visa hur vackert Örträsk kan vara även på vintern. För närvarande har vi 9 mil skoterled som underhålls, och det har lagts ned mycket tid och frivilligt arbete på att ordna bra leder.

Vår målsättning var också att hjälpa stugbyn att komma igång med vinterturism. Vi vet ju att Örträsk är ett paradis både när det gäller snöskoterkörning och andra uteaktiviteter så som skidåkning på sjön eller utflykter till olika grillstugor. Det gäller bara att visa att vi finns!

En kommitté på fyra personer utsågs (Nils Astergren, Olle Svensson, Tore Jacobsson, Uno Persson) för att fixa årets skoterträff. Helgen den 22-23 mars skulle allt gå av stapeln. Efter mycket förberedande jobb, kom den stora dagen då allt skulle klaffa.

Lördag morgon 9.00 samlades en förväntansfull kommitté på sjön för att invänta eventuella deltagare. Efter ca en timme hade 45 skoterekipage anlänt, och den mäktiga karavanen drog iväg mot Vargträsk. Färden gick utan några missöden de 3 milen.

Framme vid den fina lappkåtan i Vargträsk var det många som var sugen på fika. Vi hade ordnat med servering och alla var nog nöjda efter att ha smakat på allt som fanns att köpa, kaffe, dricka, fikabröd och korv. När alla var mätta och belåtna åkte de som ville, den 2,5 km långa skotertips-rundan. Efter prisutdelningen var det fri åkning hem till Örträsk i det vackra vädret.

Söndagens program bestod av dragracing för snöskotrar, modellflygplansuppvisning, ridning och åkning i gummibåt efter skoter för barnen samt visning och provkörning av nya skotrar. Även under söndagen sköttes serveringen av många frivilliga, för att klara anstormningen vid serveringsborden.

Det var mycket folk i omlopp under dagen, både med och utan snöskoter. Dagen blev mycket lyckad, och arrangemanget besöktes av både gammal och ung. Vi hoppas att det finns intresse för detta evenemang även kommande år.

SKOTERSEKTIONEN
NILS ASTERGREN

Över hundra personer deltog i skotersafarin till lappkåtan i Vargträsk.

Forts. från ÖA nr 8.

HYGGESBRÄNNING

Kronoarbetarna är sedan en tid tillbaka sysselsatta med att förbereda ett hygge för bränning. Runt hygget anläggs en brandgata. Det brännbara materialet kastas in mot hygget och en jordsträng skottas runt om. Lagbasen tittar på sitt fickur allt oftare när rasten stundar. Varje heltimme ropar han ut en fem-minuters rast. Pojkarna vill att basen skall vara frikostigare med rasterna.
Du kan väl ge oss tre fem-minutersraster en gång i kvarten, är det stående skämtet till basen.
Vid middagstid tas en längre matrast. Fem-minutersrasterna inräknas i arbetstiden men ej middagsrasten och så ej gångtiderna mellan skogskojan och arbetet. Efter maten som består av smörgåsar, ägg och korv lägger sig de flesta på rygg i den solvarma backen och somnar.

Dagarna går under stekande sol och hygget blir klart för bränning Kronojägare Jonsson har kommit upp för inspektion. Han bestämmer att hygget skall antändas följande dag. På kvällen spelas poker i kojan. Alfon som återvänder från en promenad upp till toppen av Svartliden hör pokerspelarnas ivriga röster inne i kojan. Det är gott om huggorm i trakten och Alfon bär på en brun hona som han dödat tidigare under kvällen. Jag får sju synder förlåtna för varje dödad huggorm, tänker han medan han klättrar i stegen som står lutad mot kojan. En snabb titt i kojfönstret räcker gott och väl, för att planera en överraskning för pokergänget. Potten ligger mitt under ventilationstrumman som sticker upp genom taket. Alfon binder ett snöre i ormens stjärt och firar ned den tjocka, bruna honan genom trumman. Potten är stor men Klas ökar insatsen med ytterligare en krona. Efter att ha granskat korten ännu en gång bestämmer sig Nils för att syna. Ormhuvudet och Nils utsträckta pokerhand möts över potten. När ormen lägger sig över potten är Nils på väg därifrån. Han har släppt korten och reser sig förskräckt upp. På kojväggen har Nils sitt matförråd i en trälåda. Han kör huvudet med sån kraft i lådan att botten går sönder och bitsocker och bröd ramlar ner på golvet. Halvt omtöcknad lämnar Nils pokergänget och lägger sig i slafen. Sixten tar spiskroken och bär ut den döda ormen.
-Hur, fan kan en död orm komma genom trumman.
-Det är nog ormvråken som tappat sitt byte ikväll, föreslår Arne.
-Snarare, är det nog Alfon som spexat med oss igen, tror Albert.
De går ut och ser Alfon hoppa ner från stegen.

Morgonen därpå anas i luften en svag västlig vind. Kronojägaren planerar hur hygget skall brännas. På kojbordet ritar han upp hyggeskonturerna med ett kol från spisen.
Titta här pojkar, säger han och pekar på den svarta bordsytan. Han pekar med spiskroken på sin skiss.
Vinden kommer från väster nu på morgonen och därför tänder vi intill den östra brandgatan. Han slår med spiskroken i bordsskivan för att understryka betydelsen av sina ord.
-Vi måste vakta brandgatan noga så att inte elden hoppar över den. Elden får sprida sig mot vinden så att den kan hållas under kontroll.

Hyggesbränning är på marker med tjock humus en värdefull hjälpåtgärd.

Fritiof och några andra följer inte kronojägarnes direktiv. De ränner som hermeliner över hygget och antänder rishögar här och där. Bränningen är i full gång. Det sprakar och gnistrar när elden och värmen tilltar. Elden drar in luft och syret i luften förenas med kolet i de torra grenarna till koloxid. Koloxid från elden och vattenånga från marken stiger rakt upp och syns på flera mils avstånd. Tjäderhönor ligger i det längsta kvar i sina bon ute på hygget. När elden fräser fram i bärriset mot deras reden, flyger de skrämda iväg och lämnar sina kycklingar åt ett oblitt öde. Elden borrar sig ner i mossiga stubbar, där huggormar ligger framme och gassar i solvärmen. Nu ringlar de ner i marken undan den förtärande hettan. De i förväg gjorda brandgatorna syns nu löjligt smala. Sixten, Nils och Arne försöker hejda den anstormande elden genom att kasta ut mer jord på brandgatan. Längs hela brandgatan arbetas det febrilt med spadar och granruskor. Kronojägaren inser att bränningen är i ett kritiskt skede. Elden måste stoppas från att hoppa över brandgatorna och in i granskogen. Granskogen här uppe är full med torra kvistar och hängande renlav. Får elden fäste i dessa svarta risgranar kommer den att föröda skogen ända ner till Vargån. Kronojägarn blir knäsvag när han tänker på vilka konsekvenser det kan föra med sig. Kronojägaren är känd för att ha svaga ben. Han påstod det själv för kronoarbetarna när de en gång skulle passera en bäck.
Alfon åkallar högre makter till sin hjälp.
- O, Gud, vi har handlat dåraktigt! Våra brandgator är för smala och vårt hygge är för torrt. Ordna en mindre syndaflod bara här över berget.

När första dova mullret från åskan hörs, upptäcks det snabbt annalkande oväret. Alfon får sin önskan uppfylld. Blixtarna genomkorsar luften och åskknallar hörs hotfullt nära. De första regndropparna faller ner i eldhavet. Sixten och Nils räddar myrstackar från att brinna upp. Dånet från elden och röken runt omkring gör att de till en början ej hör åskan. Nu kommer blixt och åskmuller nästan samtidigt. Ute på hygget förångas regnet i kontakt med den heta jorden, men de mörka molnen innehåller ofantliga

forts. Hyggesbränning

mängder vatten. De formligen öser ner hinkvis med vatten över varje kvadratmeter. Elden mattas av och brandfaran är över. Ett mindre regn hade inte betytt någonting. Nu brinner endast de större rishögarna. Kronoarbetarna får en välbehövlig svalka i regnet. Deras nakna, solbrända överkroppar spolas rena från sot och damm. Några pojkar lämnas kvar för bevakning medan resten av laget går till kojan.

Kojan ligger intill Bergmyrbäcken. Bäcken tjänstgör som naturens eget kylskåp. Här förvarar kronoarbetarna sin mjölk. Det har nu gått ett par timmar sedan regnet började och Sixten och Nils närmar sig kojan. De ser genast att bäcken svämmar över sina bräddar. En snabb insats från deras sida räddar mjölkhämtare som är på väg utför bäcken. Albert H kommer nästan samtidigt till kojan. Han är uppskärrad efter ett blixtnedslag som spjälkat en gran i hans väg. Albert H kastades omkull när blixten träffade granen.

Lars och Albert N har tagit på sig första vaknatten. Albert N går alltid i vadmalsbyxor, även nu i den tryckande sommarvärmen. De sitter i den ljusa sommarnatten och äter grillad korv. Albert får för första gången smaka senap. Han tycker om den starka smaken och kramar senapstuben tom på sitt innehåll.

-Jag blev så sugen, förklarar han senare sitt slöseri med senapen.

Några dagar senare har praktsotbaggarnas parningsdrift vaknat. I de ännu glödande myrstackarna samlas de sällsynta baggarna och deras kärleksliv blommar ut för fullt. Ovetande om de extremt specialiserade baggarnas kärleksliv sitter Nils och Sixten och bevakar det sotsvarta hygget. De längtar till lördagsdansen och flickorna i byn.

HANS GUSTAFSSON

Att döda en landsbygd

VILL DU ha ett bra recept på hur man effektivt tar död på en levande landsbygd, läs då följande:

1. Se till att den affär som finns måste läggas ner pga av för litet kundunderlag.

2. Hur gör man det bäst? Jo genom att fara in till en tätort och veckohandla. Småsaker som du glömt, jäst, nån korvbit och kvällstidningen kan du köpa hemma.

3. Storhandla! Då far du in till någon av städerna, om du bor mitt emellan vill säga. Visst såg du sista reklambladet och annonserna...

Det blir en trevlig utfärd. Ta med familjen eller varför inte kompisarna. Unna er en matbit, en fika, något extra. Det blir ju så billigt. Bensinpengar, bilkostnader? Nej, men vadå? Något måste man väl få unna sig?

Tänk efter före! Din hemortsaffär är viktigare än du tror! Ditt hus blir inte mer värt om en eventuell köpare måste köra flera mil för att handla. Var solidarisk med din hembygd. Finns de varor du behöver inte hemma.

Säg till, be att det tas hem. Handla till storhelgerna hemmavid!

Man saknar kon då båset är tomt. Men först då?

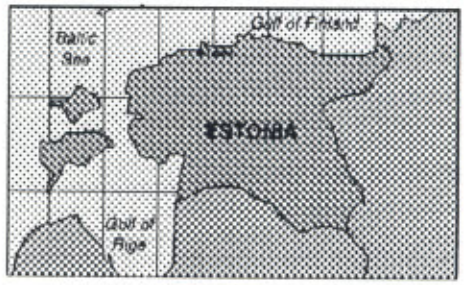
Dagcentralen Öregården handarbetsförsäljning.

Den 8 juni sista dagen öppet före sommaruppehållet..
Vi öppnar den 31 aug.

Ha en trevlig sommar
Mary & Ella

ESTLANDS AFTON

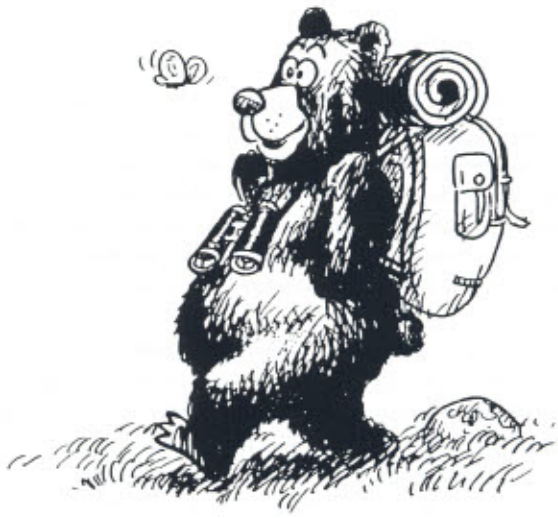
Henric Bergner berättar och visar diabilder från sina resor med hjälpsändningar till Estland..

Fika och underhållning.

Plats: Samlingsstugan V:a Örträsk
Tid: Lördag den 9/5 kl. 15.00

Välkommen

LIMERICKEN

En tuff bondmora i Skarda
sa: Här ska ej ledsnad varda.
Sitt inte och vänta på slutet
och tro att du bränt sista krutet,,
se till att få nånting gjort med din karda.

EVY

EN NY DAG

Se här vad jag fått, ett oskrivet blad
vad gör jag månne med det?
Ska jag sätta mig ned och skriva en rad
ska jag se det som möjlighet?

Eller ska det få ligga här på mitt bord
i högen märkt meningslöshet,
vitt, obrukat utan minsta ord
till glädje eller förtret.

Nej, jag fått det till skänks
mitt oskrivna blad
det ska fyllas med ord vid ord
ges mening och liv åt varje rad
ej bli obrukat lagt på mitt bord

EVY

TRÖST

När min dag är grå,
allt känns tungt och svårt,
ej minsta ljusglimt jag ser
då känner jag plötsligt
din hand mot min kind,
du ser på mig och du ler.
Då bryter solen fram genom moln,
allt blir ljust, inga skuggor mer.
En gest, en blick, ett leende
tänk vilken tröst det ger.

EVY

JÄNTELAGEN

1. *Du ska tro du är något.*
2. *Du ska tro du är lika god som alla andra och alla andra lika goda som du.*
3. *Du ska tro att du är lika klok som andra, ibland klokare.*
4. *Du ska veta att du är lika bra som andra. Om du vet att du gör ditt bästa kan du uppskatta dem som är bättre.*
5. *Ibland vet du mer än andra.*
6. *Du är inte förmer än andra, men du är enastående, som alla andra.*
7. *Du duger till mycket.*
8. *Skratta åt dig själv och din värld, det gör dig fri.*
9. *Du ska tro att många bryr sig om dig.*
10. *Du ska tro att du kan lära andra en hel del och lära av dem.*
11. *Varför? För att du är någon som behövs.*

Vi slår i tidningslägg "VF 23/2-94
I Min Backspegel av Sigvard Karlsson

Lidelsen för rättvisa och demokrati

Läser för tredje gången Georg Anderssons "Med mina ögon" och försöker få svar på frågan varför han blev politiker. Vad var det som tvang eller lockade honom? Och vad drev de "tunga grabbarna" han kom att tampas med när han som ung lärare kom till Örträsk dåvarande kommun 1957?

Georg nämner några: Bondeförbundarna Johan Dahlgren, Gustav Söder, Edvard Jakobsson och högermannen "Kron-Gustav" Jonsson - namn som väcker minnen för också jag hade mina duster med dem.

Johan Dahlgren, "nämsgrannen", kommunalnämndsordföranden, kommunalkassören m m som hade kommunalkontoret i huset kom jag att få mycket att göra med både som överlärare och fullmäktigeordförande. Kassaboken glömmer jag aldrig: En stor lunta i liggande folioformat där han förde in kommunens inkomster och utgifter i prydliga kolumner som hans "kattfan" gärna hoppade upp på när Johan och jag stod under den ensliga taklampan och begrundade det ekonomiska läget. Ideologier pratade vi aldrig, däremot realpolitik. Han kunde faktiskt lyssna - men också handgripligen slänga ut den som enligt hans mening klagade i onödan.

● Tre vise män

Gustav Jonsson var däremot en som aldrig lyssnade, han visste bäst. Även när han med sin PV 444 backade rakt på flaggstången på en söndagstom skolgård. Stången var felplacerad!

Gustav Söder kunde lyssna på andra någon gång t ex när Bengt Lindström på då nystartade VAB visade att timret i den gamla skolan på östra sidan sjön var så friskt att den skulle kunna stå kvar en mansålder till. Söder fick stöd av politiker på västra sidan, bl a Edvard Jakobsson, en vältalig herre som ofta lät som Alf Svensson, t ex när han vid invigningen av den nya skolan i V:a Örträsk berättade om hur "tre vise män" (Johan, Gustav och han?) fått någon sorts uppenbarelse om behovet av en ny skola.

● Kommunen som ett bolag

Vad var det som fick de här gubbarna att ägna tid åt politiken? Knappast pengar. De var ju förtroendevalda och i den mån det förekom arvoden var de minimala. Knappast ära, för örträskborna var inte de som ärade någon i onödan. Omtanke om de cirka 1200 invånarna var det nog inte heller. Men på något Grundligt vis hade de här gubbarna en stark hembygdskärlek och såg kommunen som ett bolag som skulle skötas på samma sätt som Mo & Domsjö; därav alla skogs- och elkraftsaffärer. Att man höll inne barnbidraget till en inflyttad skånska med tre barn, därför att hennes silversnidande man av samisk härkomst häftade i skuld till kommunen, ingick liksom i mönstret.

● Mycket gemensamt

Till den här kommunen kom jag av misstag (hade förväxlat länets båda Örträsk!) 1953 och upptäckte ganska snart att det fanns en djupt förankrad socialdemokrati som saknade talesmän. Jag kände att jag behövdes. Stöttade Sigvard Norberg och Albin Bergström och alla de andra som kämpat länge för rättvisa och demokrati. Nya kom, inte minst ungdomar.

Så kom Georg 1957. Vi fann snart att vi hade samma bakgrund, samma värderingar och intressen. Första våren höll vi på att knäcka varann i en kamp om den bästa speltjädersbilden, han med sin Voigtländer och jag med en tung Ikonflex som jag i egenskap av lokalredaktör fått från VF. Han sjöng också bra. Herman Hellgren och jag fick en bra förstärkning i basen. Och Helge Ulander lämnade snart över dirigentskapet, som Georg tog emot med nån sorts självklarhet.

● Samhället i miniatyr

Han fick många uppdrag sen, utan att ha trängt sig fram eller tiggt om dem. Så har det väl fortsatt. Och fortsätter?

Vissa människor är väl predestinerade? Känner att de behövs och är beredda att ta emot vad skit som helst för att vara ärliga mot sin tro och övertygelse. Själv har jag haft svårt ibland att acceptera Georg Andersons ställningstaganden, har tyckt att han varit tjurig.

När jag nu ställer minnesbilderna från Örträsk-tiden mot hans bok börjar jag ana varför han blev politiker. Lidelsen för demokrati och rättvisa tog fart där. Där fanns hela samhället i miniatyr

---

Under strecket

Vår fotograf fick följa med samerna upp i deras helikopter när de skulle driva renarna över sjön. Han utrustade sig med sin bästa kamera, försedd med fjärrobjektiv. Helikoptern lyfte och renarna började sin vandring över sjön. Fotografen spanade in målet och gjorde sig beredd. När han knäppte bilden hade tyvärr renarna vänt. Men, medge att det är en vacker lyster i den vita snön.

BÄSTA ALLA ÖRTRÄSKBOR

"Årets Mamma" skriver här en liten hälsning till Er.
Först och främst vill jag tacka Er alla rakt ur hjärtat för Ert positiva bemötande.

Ingen nämnd och ingen glömd, den enorma uppvaktningen som jag fick när vi kom hem från Stockholm var fantastisk. Där fanns banderoll över infarten, marschaller, skylt på bil, skumpa, blommor, grattiskort, serpentiner m.m. m.m. TACK, TACK och åter TACK!!!!

Alla vet väl vid det här laget hur och varför jag blev årets Mamma. Mina barn tyckte något "speciellt" om mig och mina svar (9 st) till tävlingsledningen föll dem i smaken.

Det frågades b.l.a. om hur gamla mina barn var och vad de ville bli i framtiden. Åldern var ju inte svår att besvara, vad de ville bli var rent ut sagt knepigt, men jag lade till att det viktigaste var/är att jag vill att de blir lyckliga.
Sen att det gick SÅÅ himla BRA! Blev ju en fullträff för mig och min familj.

Jag var aldrig nervös för det här med att tävla, kameror o.s.v. Det som var tuffast var att stå där framme på slutet. En av oss skulle det bli. Vinna eller försvinna. Först då kände jag att jag hade press på mig, att det skulle bli nå´t bra av det hela. Jag visste ju också på ett ungefär vad Peder och ni andra hade för er i byn den kvällen.

Det var ju det här med sminket och kläderna. Det har sina avigsidor att vara "kändis". Aldrig har jag varit så "mejkad" någongång under mitt 41-åriga liv, kul just då, men inte riktigt JAG. Vill de ha mig som representant framöver så får det bli på det mer naturella planet.

Det är representant jag är för ALLA duktiga mammor. Det finns ingen orsak att slå bort beröm och uppskattning som vi får, för det är vi duktiga på. Vi ska, det här gäller alla kategorier av människor - inte bara mammor - ta åt oss, bli lite stolta när någon ger oss en dunk i ryggen eller visar sin uppskattning på något sätt. Det ÄR inte fult att tycka att man är bra på något eller att man har gjort något bra. Tvärtom det behövs i många lägen. Det är det som stärker ens självkänsla och det är en god självkänsla vi ska lära våra barn, för det är något man lär sig. Okej, varje dag tycker man inte om sig själv, men man får ta vara på godbitarna, det jag inte törs idag kanske jag törs imorron eller någon annan dag. Har man en god självkänsla så är det lättare att tycka om sig själv och bemöta medmänniskorna positivt.

BRIS vill trycka på det här med att stärka barns självkänsla nu när det är klarlagt att våldet MOT barn och MELLAN barn har ökat. Vi måste visa våra barn att det är rätt att tycka om sig själv, att tycka om andra, att uppmuntra, att sprida glädje till och mellan varandra. DET ÄR HELT GRATIS också. Jag kommer att framgent förhoppningsvis jobba,med BRIS och deras projekt.

Det är inte bara individuellt som vi ska tycka om det vi gör och värdera vårat kunnande och vilja. Det behövs byamässigt, i föreningsliv och lite varstans. Se bara på Långsele, Skurträsk och Vargträsk nu i påsk. Bra jobbat!!!!! Så ska det vara, men det är viktigt att det känns roligt också.
WOOW!!
JAG KAN, JAG VILL, JAG TÖRS.

Nu kom jag lite utanför mammabiten. Starten för mig och min familj -98 blev rivig. BRIS, TV, heltidsstudier på distans och så det som ni säkert vill höra, den nya familjekonstellationen på Gladaberg. Det är så att säga pricken över i:et.
Bättre kan det knappast bli!

Jag är en inflyttad prick som inte skiljer på öst och väst, vet bara att mina känslor finns på Gladaberg nu, men mina varmaste tankar går till Er alla i Örträsk.

HARÉ BRA FRÅN "ÅRETS MAMMA" CIA, ÖRTRÄSK!!!!

Örträsk nu och i framtiden

I Örträsk har vi under många år funderat mycket på hur vi ska kunna utveckla bygden för att kunna överleva. EU-projektet Fem Byar är ett steg i den riktningen.

ÖRTRÄSK - VÄSTRA och ÖSTRA - har varit ett viktigt servicecentrum för närliggande byar både i Bjurholms och Lycksele kommun. Det är synnerligen viktigt att Örträsk kan fortsätta vara den serviceort den är med skola, förskola, dagis, äldreomsorg, butiker med dagligvaror, bensin och övrig service. Kan inte detta behållas betyder det att hela området dör ut och den utflyttning som blir följden, kommer med stor sannolikhet *inte* att ske till övriga delar av Lycksele kommun.

Örträskbygdens Intresseförening och dess Fem Byar-projekt arbetar seriöst för att göra bygden mera attraktiv för såväl besökare som boende och inflyttare. Utgångspunkten är att utveckla de resurser och tillgångar som finns, att stärka underlaget för befintlig service och att skapa nya arbetstillfällen.

Redan idag arbetar några lokala företagare med att undersöka möjligheterna till odling och förädling av rörflen till bränslebriketter eller pellets. Aktiviteter med kanotuthyrning och trapperverksamhet är på gång. Guidning för kultur och jakt blir viktiga inslag. Olika temaläger förlagda till stugbyn och lägergården kommer att anordnas. Hembygdsområdet är betydelsefullt. Förutom servering kommer här att finnas utställningar, marknader, aktiviteter och anordnas konserter.

Arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Örträsk har engagerat många örträskbor bl.a. genom studiecirklar. Funderingar kring byns och kransbyarnas förutsättningar ger att vi kanske om ett antal år har

- ♣ Utbildningscentrum i skolan: Lära hela livet
- ♣ Utvecklad äldreomsorg och service
- ♣ Fler platser för gruppboende äldre
- ♣ En blomstrande turistnäring
- ♣ Ökat öppethållande av Pärlan med
- ♣ Matservice till stugbyn och hembygdsgården
- ♣ Souvenirbutik
- ♣ Fler företag inom träförädling
- ♣ Aktiva lantbrukare, men med fler bisysslor inom olika näringar.

Vägen hit är kantad av en hel del arbete och säkert också motgångar, men vi är övertygade om att hjälps vi bara åt, kommer vi att nå långt och även på sikt vara en bygd att räkna med!

Örträskbygdens Intresseförening och Fem Byar

Barbro Gustafsson och Elisabet H Lycksell

Befintlig service och företagande i Örträsk-området

- ○ Skola - förskola - dagis
- ○ Gruppboende för äldre och hemtjänst
- ○ Behandlingshem
- ○ Räddningskår
- ○ Matställe
- ○ Butiker med dagligvaror, post-, apotek-, system- och tipsombud, kiosk
- ○ Bensin och drivmedel
- ○ Verkstäder
- ○ Taxi
- ○ Åkeri
- ○ Rör-, värme- och sanitetsservice
- ○ Snickeri
- ○ Legosåg
- ○ Fönsterservice
- ○ Levande jordbruk
- ○ Potatisodling
- ○ Skogsmaskinentreprenörer
- ○ Maskintjänst
- ○ Repslagning
- ○ Deltidsfrisering
- ○ Stugby och lägergård
- ○ Konservator
- ○ Deltidsbageri

Ingenting blir gjort om alla väntar på att någon annan skall ta initiativet.

UR "ANDRA KLOKBOKEN"

Fem Byar har en matlagningskurs i vildmarksmiljö i Ekorrsele 18-19 maj och den 22-24 maj ordnas en studieresa till Jämtland. Inom kort delas flygblad ut med mer info.

Industrihuset kvar

Efter en lång höst med många turer fick vi i början av året skriftligen bekräftat att Örträsk Industrihus AB fått ett avskrivningslån på 250 000 kr.

Efter bolagsstämman i somras följde en hel del förberedelsearbete innan vi kunde gå ut till aktieägarna för att se om de var beredda att att skjuta till kapital, för att kunna lösa det återstående lån, som tyngde oss. Svarsfrekvensen var hög - tack för den fina uppslutningen. Det var många som stöttade, men det visade sig inte bli tillräckligt.

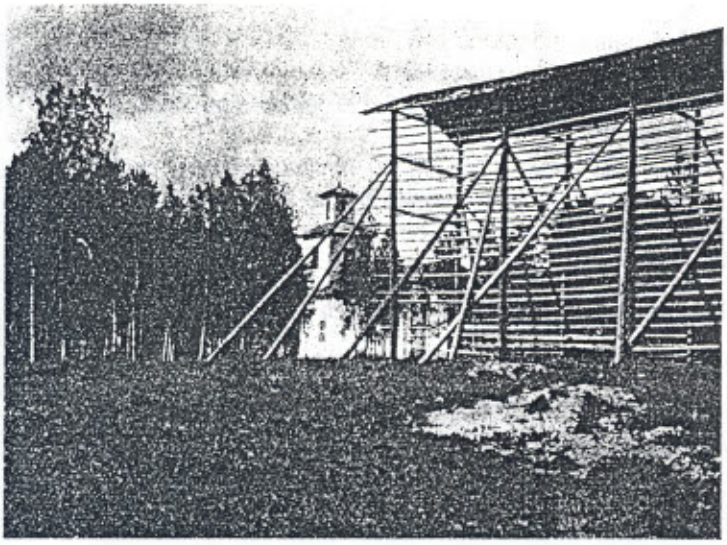
Under tiden ansökte vi om ett räntefritt, tillfälligt lån hos kommunen, för att kunna lösa in lånet och förbättra vår ekonomiska situation.

Frågan om lån togs upp i ksau och kommunfullmäktige, där man beslutade att bevilja ett avskrivningslån. I praktiken är vi skuldfria, men nu gäller det att finna en eller flera hyresgäster till den tomma lokalen. Vi är övertygade om att det är fullt möjligt, även om det tar tid. Ett stort kontaktnät är nödvändigt för att fånga upp rätta personer och lämpliga företag eller företagsidéer. Här är samtliga Örträskbor en tillgång liksom de kontaktytor Fem Byars företagsgrupp kan ge. Alla uppslag välkomnas. Självfallet ska vi också ta vara på det Lyanfonden med flera organisationer kan ge.

Ett stort tack riktar vi också till våra lokala politiker och Örträskbygdens Intresseförening med Fem Byar, vilka på olika sätt arbetat för aktiebolagets och byns gemensamma sak, nämligen att kunna behålla vårt industrihus.

Örträsk Industrihus AB

Styrelsen genom Gunnar Astergren

Örträsk kyrka.

Avskrift, som Margot Ericson hämtat ur Västerbottens läns hembygdsförenings årsbok 1934.

FOLKMINNEN FRÅN ÖRTRÄSK

Upptecknade av Fil. Stud. Lisa Lidberg.

SKROCK

Hade man råkat ut för ont skulle man klippa av en hårtest, klippa av en nagel, skrapa sot från en gryta och skarapa ur en mässingskam. Sedan skulle man gå till ett vägskäl vid solnedgången och kasta allt detta över vänster axel.

Hade man vin (värk i handleden), skulle man ställa sig grensle över "dörabäcken" (tröskeln) och en "klok gubbe eller gumma" skulle knyta flera varv kring handleden med garn av sju olika färger samt sedan spotta tre gånger på golvet.

Ingen utomstående fick vara närvarande och man fick icke yttra ett ord.

Vill man förgöra någon, så att han blir kär i en, skall man lägga en sockerbit i vänster armhåla och sedan lägga sockerbiten i kaffet åt den man vill förgöra.

Misstänker man att man är förgjord och vill laga till det, skall man "piss i vinsterskon å smaka pisse".

Om hästen har svullna ben skall man smörja med "mörbösspae.

Vill man ha vacker hy skall man smörja med marpisa.

Kallkällmossa är bra för ros.

Vill man modstjäla ett kreatur så att det tappar matlusten, skall man ta tre hårstrån ur var virvel på kreaturet samt säga: "så sant som Israels barn
gick över Röda havet, så sant stannar tungan på denna ko.

Skall man bota ett kreatur som blivit modstulet skall man göra en boll av lera och kornmjöl samt ta ett hårstrå ur var virvel och baka in i bollen, sist skall man ta tre bloddroppar ur "rumpstjärten" och droppa in på bollen. Sedan skall man ge kreaturet bollen att äta.

När man skulle sälja mjölk skulle man kasta en brinnande tändsticka i mjölken för att bevara lyckan med korna.

Om man borrade in en silverslant i ladugårdströskeln fick man tur i ladugården.

När man gifte sig skulle man ha en silverslant i vänsterhandsken. Då blev äktenskapet lyckligt.

Om man slog ihjäl en orm fick man förlåtelse för sju synder.

NÅGRA GÅTOR

1) Vit som krita, svart som beck dansar som en jungfru, vrenskar som en häst.
   Svar: Skatan

2) Int ha du nä, inte vill du ha hä, men om du hadd hä ville du inte mist hä för allt i världen vore.
   Svar: Flintskallen

3) Hugget av stubbe, kluvet av tall lammat i fårhus, fölat i stall.
   Svar: Fiolen och stråken.

• CAMPINGEN Fyra Årstider •

KIOSK

Fyra Årstider öppnar en kiosk i stugbyn. Kiosken kommer att öppna måndag 15 juni.

Vi söker ungdomar från Örträsk som är intresserade av att sommarjobba i kiosken.

För mer information kontakta någon av värdarna:
Kurt-Allan Israelsson och Karl-Gustaf Adbo
Västra Örträsk 223, 916 95 Örträsk
Tel: 0932-303 90

Nytt från Fyra Årstider

Sedan början av april arbetar jag, Kurt-Allan Israelsson, som stugvärd hos campingen Fyra Årstider. Under sommaren är också Karl-Gustaf Adbo värd.

Vi vill gärna samarbeta med olika föreningar och genom att vi nu har bemanning på heltid, får vi helt andra möjligheter att ta vara på evenemangstips m.m. Det är av stort värde om vi så snabbt som möjligt får information om de sommaraktiviteter, som kommer att genomföras i Örträskbygden. Då kan vi i möjligaste mån "puffa" för arrangemangen.

Välkomna att höra av Er till oss!

KURT-ALLAN ISRAELSSON
Stugvärd